

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. spalio 16 d.

Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Andžej Maciejewski (kolegijos pirmininkas), Egidijos Tamošiūnienės ir Agnės Tiknūtės,

susipažinusi su 2023 m. rugsėjo 28 d. paduotu **atsakovo V. B. ir trečiojo asmens I. B.** kasaciniu skundu dėl Šiaulių apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. liepos 5 d. nutarties peržiūrėjimo,

n u s t a t ė :

Atsakovas V. B. ir trečiasis asmuo I. B. padavė kasacinį skundą dėl Šiaulių apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. liepos 5 d. nutarties peržiūrėjimo. Šia nutartimi paliktas nepakeistas pirmosios instancijos teismo sprendimas, kuriuo patenkintas ieškovų A. B. ir T. B. ieškinys dėl žemės servituto nustatymo ir atmesti atsakovo ir trečiojo asmens priešieškinis bei prevencinis ieškinys. Kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1, 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (CPK 346 straipsnio 1 dalis). CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad pagrindai peržiūrėti bylą kasacine tvarka yra: 1) materialinės ar procesinės teisės normų pažeidimas, turintis esminės reikšmės vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, jeigu šis pažeidimas galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui; 2) jeigu teismas skundžiamame sprendime (nutartyje) nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos; 3) jeigu Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktika ginčijamu teisės klausimu yra nevienoda.

Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Taigi kasacinis skundas gali būti priimtas tuo atveju, kai jame nurodytas bent vienas kasacijos pagrindas, numatytas CPK 346 straipsnyje, bei nurodyti išsamūs teisiniai argumentai, patvirtinantys nurodyto kasacijos pagrindo buvimą (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas).

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina pateikti teisinius argumentus dėl pažeistos (pažeistų) materialiosios ar proceso teisės normos (normų), ir tai, kad šis (šie) teisės pažeidimas (pažeidimai) turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Ypatingas dėmesys kasaciniame skunde turi būti teikiamas argumentams, kad šis teisės pažeidimas (pažeidimai) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią kasacinio teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą bylose, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuoti pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios kasacinio teismo suformuotos praktikos.

Atsakovo ir trečiojo asmens paduotame kasaciniame skunde nurodoma, kad teismai netinkamai aiškino ir taikė CK 4.14, 4.111 straipsnius, pažeidė įrodinėjimo ir įrodymų vertinimo taisykles, kitas proceso teisės normas bei nukrypo nuo kasacinio teismo praktikos. Skundas grindžiamas šiais pagrindiniais argumentais: 1) teismai nepagrįstai nustatė servitutą, nes ieškovai neturi reikalavimo teisės dėl jo nustatymo, kadangi jiems nepriklauso nei viešpataujantis (vandens gręžinys), nei tarnaujantis daiktas (žemės sklypai); 2) teismai padarė nepagrįstą išvadą, kad vandens gręžinys yra statinys. Požeminio vandens gavybos, monitoringo ir žemės gelmių geologinio tyrimo gręžinių projektavimo, įrengimo, konservavimo bei likvidavimo tvarkos apraše nustatyta, kad vandens gavybos gręžinys – hidrotechninis įrenginys vandens ištekliams tirti ar išgauti. Taigi, vandens gręžinys yra įrenginys, kuris nelaikytinas statiniu, todėl deklaracija apie jo statybos užbaigimą neturėjo būti sudaroma ir registruojama viešame registre. Be to, tuo metu, kai atsakovas įsigijo vandens gręžinį, šis nebuvo įregistruotas, todėl neegzistavo kaip atskiras objektas, todėl sutartis dėl jo pardavimo neturėjo būti sudaroma notarine tvarka; 3) teismai nepagrįstai konstatavo, kad vandens gręžinys nėra galvijų fermos priklausinys, be to, neįvertino aplinkybės, jog dovanojimo ir pirkimo-pardavimo sutartyse nebuvo nustatytas vandens gręžinio likimas, todėl jis buvo perduotas atsakovui ir trečiajam asmeniui kaip antraeilis daiktas; 4) teismai neįvertino įrodymų visumos; nepagrįstai atmetė atsakovo pateiktus įrodymus, patvirtinančius, kad jis įsigijo iš ieškovo vandens gręžinį; nepasisakė dėl Nacionalinės mokėjamųjų agentūros rašto įrodomosios reikšmės, kuriame nurodyta, kad vandens gręžinys buvo įrengtas Europos Sąjungos lėšomis tikslu vykdyti ūkinę veiklą (tiekti vandenį į gyvulių fermą); nepasisakė dėl įrodymų, patvirtinančių, kad ieškovas nuolat grasino nukirpti vandens gręžinio elektros kabelį ar

kitokiū būdu jį sugadinti; 5) teismai peržengė ieškinio reikalavimų ribas (CPK 265 straipsnio 2 dalis). Ieškovai nereikšė reikalavimo leisti jiems naudotis atsakovo žemės sklype esančiu vamzdynu, kuris yra galvijų fermos priklausinys. Tačiau teismai nustatė servitutą pagal schemą, kurioje šis vamzdynas pažymėtas. Atsakovas ir trečiasis asmuo nesutinka, kad ieškovas naudotųsi šiuo vamzdynu neatlygintinai; 5) pirmosios instancijos teismas nepagristai priteisė ieškovui iš trečiojo asmens bylinėjimosi išlaidas, nes jis nepateikė šias išlaidas pagrindžiančių įrodymų; 6) egzistuoja absoliutus pirmosios instancijos teismo sprendimo negaliojimo pagrindas (CPK 329 straipsnio 2 dalies 1 punktas), nes byla išnagrinėjo teisėja, kuri kitoje byloje jau buvo pasisakiusi dėl šiam ginčui svarbių aplinkybių.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, sprendžia, kad jais neformuluojami tokie teisės klausimai, kurie atitiktų CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, kad teismai netinkamai aiškino ir taikė skunde nurodytas materialiosios ir proceso teisės normas, nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos, ir kad tai galėjo turėti įtakos neteisėtiems teismų procesiniams sprendimams priimti.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu CPK 346 straipsnio, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti (CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Gražintinas sumokėtas už kasacinį skundą žyminis mokestis (CPK 350 straipsnio 4 dalis).

Atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

nutaria:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir gražinti jį padavusiam asmeniui.

Gražinti I. B. (a. k. *duomenys neskelbtini*) 459 (keturis šimtus penkiasdešimt devynis) Eur žyminio mokesčio, sumokėto 2023 m. rugsėjo 25 d., Luminor Bank AS, mokėjimo dokumento Nr. 2768.

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai

Andžej Maciejewski

Egidija Tamošiūnienė

Agnė Tiknūtė